

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมแก้ไขปัญหาคอรั้วของประชาชนเขตตำบลแซ อำเภอกุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ๓ ประการ คือ (๑) เพื่อศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นในคอรั้วของประชาชนเขตตำบลแซ อำเภอกุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ (๒) เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคอรั้วที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท และ (๓) เพื่อศึกษาการประยุกต์หลักพุทธธรรมในแก้ไขปัญหาคอรั้วของประชาชนเขตตำบลแซ อำเภอกุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสืบค้นข้อมูล คือ ศึกษาจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎกฉบับของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ และ ศึกษาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ คัมภีร์อรรถกถา ฎีกา และหนังสือที่นักปราชญ์ทั้งหลายได้เขียนไว้ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน และ สัมภาษณ์ประชาชนเขตตำบลแซ ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๗๒ คน ประกอบด้วย (๑) กำนัน /ผู้ใหญ่บ้านเขตตำบลแซ รวม จำนวน ๙ คน (๒) ข้าราชการครูเขตตำบลแซ รวม จำนวน ๙ คน (๓) พระสงฆ์เขตตำบลแซ รวม จำนวน ๙ รูป (๔) หัวหน้าคอรั้วตำบลแซ จำนวน ๔๕ คน แล้วจึงจัดทำข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย วิเคราะห์ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ และ เสนอผลการวิจัยตามลำดับ จึงสามารถสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ สภาพการณ์ปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นในคอรั้วของประชาชนเขตตำบลแซ อำเภอกุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ตำบลแซเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอกุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๓.๗๗ ตารางกิโลเมตรหรือ ๑๙,๔๔๑ ไร่ จำนวนหมู่บ้าน ๙ หมู่บ้าน ๘๘๘ ครัวเรือน จำนวนประชากร ๔๖๔๓ คน แยกเป็นเพศชาย ๓,๓๐๑ คน และเพศหญิง ๒,๓๔๒ คนพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินทรายล้วน และดินเสื่อมโทรม ประชาชนประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่รับจ้าง และมีการยกฐานะสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล และปัญหาคอรั้วของประชาชนมี ๓ ประการ คือ (๑) ปัญหาด้านการศึกษา คือประชาชนค่อยข้างมีการศึกษาต่ำ (๒) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ คือ ประชาชนมีฐานะปานกลางอยู่ในระดับยากจน และ (๓) ปัญหาด้านคอรั้ว คือ มีช่องว่างของคอรั้วมากยิ่งขึ้น

๕.๑.๒ หลักพุทธธรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคอรั้วที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท พบว่า หลักพุทธธรรม หมายถึง การประมวลคำสอนของพระพุทธเจ้า หรือ คำสั่งสอนของพระพุทธองค์ที่ทรงประกาศ มีความสำคัญ คือ เป็นหลักธรรมเพื่อการพัฒนาบุคคล เป็นหลักธรรมเพื่อพัฒนาครอบครัว เป็นหลักธรรมเพื่อพัฒนาการทำงาน เป็นหลักธรรมเพื่อการพัฒนาสังคม เป็นหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม และ หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาคอรั้วของประชาชนตำบลแซ อำเภอกุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ คือ พรหมวิหาร ๔ ทิศ ๖ สังคหวัตถุ ๔ และ ฆราวาสธรรม ๔

๕.๑.๓ แนวการประยุกต์หลักพุทธธรรมในแก้ไขปัญหาครอบครัวของประชาชนเขต ตำบลแซ อำเภอกุหลาบบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ด้านการศึกษาด้วยการจัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาชนปฏิบัติธรรมแทรกหลักพุทธธรรม ด้านเศรษฐกิจต้องฝึกประชาชนให้เข้าใจหลักการค้าเงินชีวิต ผ่านหลักธรรม และด้านครอบครัวฝึกอบรมด้านศีลธรรมให้เข้าใจหลักการครองชีวิตคู่

สรุปภาพรวม การวิจัยเรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวตามพุทธธรรมมา ทั้งหมด กล่าวได้ว่า การสร้างครอบครัวให้มีความสุขมั่นคง ยืนนาน เลี้ยงดู อบรมบุตรธิดาให้มีความ เจริญสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นอนาคตที่สำคัญของชาติต่อไป เมื่อ ครอบครัวดี สังคมก็ดี ประเทศชาติก็เจริญรุ่งเรืองตามไปด้วย การที่จะสร้างครอบครัวให้มีความสุข สมบูรณ์ได้นั้น พ่อแม่มีส่วนสำคัญมาก เพื่อเป็นผู้ที่มีบทบาท และกำหนดบทบาทของทุกคนในครอบครัว ให้ดำเนินชีวิตไปตามขอบเขต หรือความคิดอ่านของคู่สามีภรรยา ซึ่งจะส่งผลกระทบมาที่ตัวลูกและสมาชิก ทุกคนใน ครอบครัวดังนั้นแนวทางที่จะสามารถสร้างสันติสุขไร้ความขัดแย้ง ให้เกิดขึ้นในโลกได้อย่างแท้จริง แล้ว คือ การนำเอาหลักพุทธธรรม มาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ โดยเริ่มที่ตัวมนุษย์แต่ละคน จะต้องลงมือปฏิบัติ การแก้ไขปัญหาทุกอย่าง ควรใช้สติพิจารณาแก้ไขปัญหาเพื่อหยุดการแสดง พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

๕.๒.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(๑) แนวทางการแก้ไขปัญหาการต่าง ๆ ต้องแก้แบบบูรณาการจากความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย คือ บ้าน วัด โรงเรียน เหมือนกันโดยทุกฝ่ายต้องร่วมกันคิด ร่วมกัน พัฒนาการเรียนรู้ของเด็กทั้งที่บ้าน การจัดทำหลักสูตร การเรียนรู้ร่วมกัน การปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ร่วมกันและการร่วมกันปรับปรุงองค์กรต่างๆ สิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่สามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาส่งเสริมคนดีมีความสามารถ ตามที่กล่าวมาแล้ว สังคมไทย ครอบครัวไทยก็จะสงบ สุขสันติภาพตลอดกาลการสร้างครอบครัวให้มีความสุข มั่นคง ยืนนาน เลี้ยงดู อบรมบุตรธิดาให้มีความเจริญสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นอนาคตที่สำคัญของชาติต่อไป

(๒) กรมการศาสนาและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึง เห็นสมควร แก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำหลักพุทธธรรมในทางพระศาสนา มาพัฒนา คุณภาพชีวิตให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม โดยจัดส่งครูพระสอนศีลธรรม จริยธรรม และวิชาวิถีธรรม วิถี ไทย เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน นักศึกษา ให้เข้าถึงหลักพุทธธรรมในทาง พระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง และสามารถนำมาพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างถูกเหมาะสม

(๓) ครอบครัว ชุมชน และสังคม ต่างก็มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ต้อง ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ถ้าเผชิญหน้ากับปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม ไม่หลงใหลรับวัฒนธรรมตะวันตกการเผยแพร่บริโภคนิยม ย่อมส่งผลถึงสถาบันครอบครัวอย่าง หลีกเลียงไม่ได้ สถาบันครอบครัวที่มีปัญหาย่อมส่งผลถึงชุมชนและสังคม เช่น วัยรุ่นอันธพาลเถร เป็นต้น

(๔) การจะแก้ไขปัญหาแบบยั่งยืน จะต้องแก้ที่สุขภาพจิตที่ดีให้แก่ ประชาชนจึงต้องมีส่วนร่วมดำเนินการกับทุกสถาบันองค์กรทุกระดับ ซึ่งครอบครัวเป็นหน่วยของ

สังคมที่เล็กที่สุด ถ้าสถาบันครอบครัวได้รับการเสริมสร้างความมั่นคงเข้มแข็ง และเกิดการรวมตัวกัน ขึ้นย่อมส่งผลกระทบถึงสังคมให้มีความมั่นคงเข้มแข็ง และเป็นเกราะป้องกันปัญหาต่างๆ ที่อาจ เกิดขึ้นในระดับครอบครัว และสังคมได้

๕.๒.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ปัจจุบันพบว่าการวิจัยจำนวนน้อยมาก ที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความ รับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคนที่มีต่อครอบครัว จึงจำเป็นที่จะต้องให้มีการวิจัยเพื่อรวบรวมข้อมูลใน หลายแง่ทั้งพฤติกรรมและทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อครอบครัวเพื่อนำเสนอให้กับผู้เกี่ยวข้องวางแผน และกำหนดโครงการต่างๆ ที่จะประโยชน์ต่อการพัฒนาชีวิตส่วนหนึ่งด้วยดังนั้น จากการ ศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ยังมีเรื่องที่เกี่ยวข้อง ที่ควรศึกษาวิจัยอยู่อีกมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะหัวข้อ ของการทำวิจัยครั้งต่อไปไว้ ดังนี้

๑) ควรมีการศึกษาวิจัยการประยุกต์หลักพุทธธรรมกับการพัฒนาเยาวชนในสังคมไทยใน สังคมยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒) ควรมีการศึกษาวิจัยบทบาทการส่งเสริมหลักพุทธธรรมของผู้นำครอบครัวในเขต อำเภอรื่น ๆ ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษในลักษณะการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติและ ประยุกต์ ในการทำงานและการดำเนินชีวิต